

Ministru kabinets

Latvija aktīvi iesaistās OECD globālajā iniciatīvā Government After Shock

Publicēts: 19.11.2020.

[Valsts kanceleja](#)

GOVERNMENT AFTER SHOCK

JOIN THE CONVERSATION
ON THE FUTURE OF GOVERNMENT BEYOND CRISIS

17 - 18 NOVEMBER 2020

Valdību vadītājiem ir jāspēj ātri pieņemt lēmumus, bet efektīvu darbu krīzes apstākļos, tostarp, komunikāciju starp valdību un sabiedrību, var nodrošināt tikai profesionāla valsts pārvalde. Par publiskā sektora darbu krīzes apstākļos OECD globālās iniciatīvas Government After Shock ietvaros 17. un 18. novembrī diskutēja nacionālos forumos vairāk nekā 50 valstīs, tostarp, Latvijā, bet līderu forumā valdību vadītāji un augsta līmeņa ierēdņi diskutēja par pandēmijas ietekmi, gūtajām mācībām un nepieciešamajām darbībām.

Globālajā līderu forumā atklāšanas uzrunu teica Ministru prezidents Krišjānis Kariņš: “Lai arī Covid-19 pandēmija nav beigusies, tomēr esam jau guvuši zināmu mācību no līdzšinējās pieredzes. Tas, kas mums kā valdību vadītājiem ir jā dara – jāspēj ātri pieņemt lēmumus un jānodrošina pastāvīga sadarbība starp valdību un sabiedrību pandēmijas pārvarēšanā, informējot iedzīvotājus par nepieciešamiem piesardzības pasākumiem, lai nosargātu veselības un dzīvības.”

Globālā foruma paneldiskusiju fokusā bija jautājumi par to, kā krīze ietekmē valdību nākotni un kā šajos pandēmijas radītajos pārmaiņu laikos stiprināt valdības, tostarp, izmantojot inovatīvas pieejas. Veselības aprūpei veltītā paneldiskusijā piedalījās Veselības ministre Ilze Viņķele.

Government After Shock iniciatīvas ietvaros Latvijā notika divas konferences - Valsts kancelejas Inovācijas laboratorijas īskonference “Šoks 2020 – emocijas, inovācijas, lēmumi” un Latvijas investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) konference, kas fokusējās uz Covid-19 radītajām sekām personiskajā, ekonomikas, sociālajā un politikas jomā.

Valsts kancelejas Inovācijas laboratorijas īskonference “Šoks 2020 – emocijas, inovācijas, lēmumi” 17. novembrī tika organizēta

pirmsvētku gaisotnē, iekļaujot plašāku atskatu uz valsts gājieni cauri krīzēm dažādos laikos. Latvijas Nacionālā vēstures muzeja vēsturnieks Imants Cīrulis akcentēja, ka spēja pašorganizēties kritiskos brīžos bija solis uz priekšu latviskās pašapziņas celšanā un virzībā uz neatkarīgas valsts dibināšanu – kā zemnieku pašpalīdzības biedrību dibināšana atkārtotu neražas gadu periodos 19. gadsimta sākumā, tā pašpalīdzības biedrību formēšana 20. gadsimta sākumā, kad bēgļu gaitās devās trešā daļa tautas.

“Pašorganizēties ir svarīgi ne tikai bada laikos. Tas ir aktuāli arī šobrīd. Pašorganizēšanās svarīga jebkuras inovācijas radīšanai,” atsaucoties uz Imanta Cīruļa teikto, savā pieredzes stāstā par krīzes laika izaicinājumiem izglītības nozarē sacīja Skola2030 mācību satura ieviešanas vadītāja Zane Oliņa.

Viņa arī norādīja, ka: “Krīzes situācijā pirmajai reakcijai nav jābūt, ka mums vienkārši jāizdzīvo. Nē – mums jāsaprot, ko tiešām ir jēga darīt, neimitējot darbību. Krīze ir likusi pārvērtēt pašus pamatus. Paskatīties uz problēmu dziļāk, nosaukt to vārdā un palīdzēt satikties tiem, kas to var atrisināt.”

Ar būtisku secinājumu par valsts pārvaldes iespēju pielāgoties mainīgajiem apstākļiem dalījās Valsts Kancelejas direktors Jānis Citskovskis: “Šādās krīzēs visas formalitātes kļūst otršķirīgas. Galvenais ir saturs un jēga. Mēs sapratām, ka varam būt elastīgi un tikt ar visu galā, jo valsts pārvaldē ir profesionāļi, saliedēta un spējīga komanda, kurai jāuzticas.”

Savukārt, daloties pieredzēs par tautiešu atgriešanu mājās pirmā pandēmijas viļņa laikā, Ārlietu ministrijas preses sekretārs Jānis Beķeris teica: “Pilnībā krīzi paredzēt nav iespējams, jo tad tā nebūtu nekāda īstā krīze, taču ir jāvingrina prāts un vispārējās iemaņas. Reālā krīzes situācija ir kā specialitātes eksāmens mūzikas skolā, vienīgi nav zināms, kad būs eksāmens un kāds mūzikas instruments būs jāspēlē. Mums jābūt pašpārlicinātākiem – mums ir laba valsts pārvalde, mēs spējam tikt galā ar krīzēm!”

Par to, kā motivēt sevi, kā dzīvot, nevis tikai izdzīvot, savā prezentācijā stāstīja Centra Cilvēka izaugsmei Torņakalns pasniedzēja Žanete Drone: “Risinājumu meklēšana un lēmumu pieņemšana nav iespējama bez emocijām. Mēs nevaram mainīt “sāls” daudzumu, kas mums dzīves laikā būs jāapēd. Dzīvē vienmēr būs krīzes, triecieni, zaudējumi. Taču tas, ko mēs varam darīt, ir paplašināt trauku, kur šo sāli izšķīdināt. Viens veids kā to darīt ir censties ieraudzīt lietas mērogā. Kā mana krīze un manas grūtības izskatās uz manas dzimtas, manas tautas piedzīvotā fona cauri laikiem?”

LIAA organizētā konference fokusējās uz Covid-19 radītajām sekām personiskajā, ekonomikas, sociālajā un politikas jomā. Diskusijā piedalījās uzņēmēji, publiskās pārvaldes pārstāvji, zinātnieki un veselības aprūpes speciālisti^[1], tika meklētas atbildes uz jautājumu par to, ko Covid-19 ir mainījis un kas nekad vairs nebūs kā iepriekš? Galvenais secinājums bija, ka šobrīd ir būtiski mainījies lēmumu pieņemšanas process. Covid-19 savā veidā ir stimulējis valsts pārvaldes un citu jomu pārstāvjus meklēt kopīgus risinājumus.

“Dizaina domāšana, kuras centrā ir klienta intereses, ļauj daudz precīzāk formulēt darba uzdevumu, proti, mēs primāri domājam par sasniegto rezultātu, nevis par tehniskām lietām, kā mēs to izdarīsim. Uzskatāms piemērs šajā ziņā ir darbs pie investīciju piesaistes, reaģējot uz situāciju Baltkrievijā, sadarbībā ar Ekonomikas, Ārlietu un Iekšlietu ministrijām spējam ātri sagatavot savu piedāvājumu. To turpmāk varēsim izmantot arī citos gadījumos. Izmantojot šo pieeju, šobrīd tiek gatavoti arī grozījumi Starptautiskās konkurētspējas programmā, lai sniegtu atbalstu eksportējošiem uzņēmumiem” norāda LIAA direktora vietnieks investīciju jautājumos Reinis Āzis.

Government After Shock mērķis ir apkopot un novērtēt valstu pieredzi pandēmijas laikā – kādas aktivitātes, lēmumi ir pieņemti un kas no tā ir izrādījies visefektīvākais gan pandēmijas ierobežošanas, gan darba organizācijas uzlabošanai. Government After Shock kā pieredzes apmaiņas platforma ir aicinājums pārdomāt, ko šī brīža situācija nozīmē valdībai un visiem, kas strādā publiskajā sektorā vai mījiedarbībā ar to, un vienlaikus apsvērt gūtās mācības un sekas, kā arī veicināt inovāciju, jaunus veidus šķēršļu pārvarēšanai. Plašāka informācija par Government After Shock pieejama [šeit](#)

Vairāk informācijas:

Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta vadītāja vietniece Katri Vintiša
e-pasts: katri.vintisa@mk.gov.lv, tel. 67082932

Valsts kancelejas Inovācijas laboratorijas vadītāja Laura Dimitrijeva
e-pasts: laura.dimitrijeva@mk.gov.lv, tel. 67082935

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Komunikācijas un informācijas departamenta Sabiedrisko attiecību speciālists Jānis Kovaļevskis
e-pasts: janis.kovalevskis@liaa.gov.lv, tel. 29725674

Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta vadītāja Ilze Pavlova
e-pasts: ilze.pavlova@mk.gov.lv, tel. 26533905

[1] <https://www.liaa.gov.lv/lv/notikums/diskusija-government-after-shock>

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/latvija-aktivi-iesaistas-oecd-globalaja-iniciativa-government-after-shock>